

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] baptismus possit reiterari? 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

agentis peruenit ad effectum secundum formam, & non secundum materiam. Et ideo significatio Trinitatis fit in baptismo per verba formæ: nec est de necessitate, quod significetur Trinitas per vsum materiz: sed hoc fit ad maiorem expressionem. Similiter etiam mors Christi figuratur sufficienter in vnica immersione. Triduum autem sepulturæ non est de necessitate salutis nostræ: quia etiam si vno die fuisset sepultus vel mortuus, suffecisset ad perficiendam nostram redemptionem: sed triduum illud ordinatur ad manifestandum veritatem mortis, vt supra dictum est*. Et ideo patet, quod trina immersio, nec ex parte Trinitatis, nec ex parte passionis Christi, est de necessitate sacramenti.

Ad secundum dicendum, quod Pelagius Papa intelligit trinā immersionem esse de mandato Christi in suo simili: in hoc scilicet quod Christus precepit baptizari in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Non tamen est similis ratio de forma, & de vso materiz, vt dictum est*.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) intentio requiritur ad baptesmum: & ideo ex intentione ministri Ecclesiæ, qui intendit vnum baptesmum dare trina immersione, efficitur vnum baptesma. Vnde Hieronym. dicit* super epistolam ad Philip. Licet ter baptizetur (idest immergatur) propter mysterium Trinitatis: tamen vnum baptesma reputatur. Si verò intenderet, ad vnamquamque immersionem vnum baptesma dare, ad singulas immersiones repetens verba formæ, peccaret, quantum in se est, pluries baptizans.

ARTIC. IX.

Vtrum baptesmus possit iterari?

AD nonū sic proceditur. Videtur, quod baptesmus possit iterari. Baptesmus enim videtur institutus ad ablutionem peccatorum. Sed peccata iterantur. Ergo multo magis baptesmus debet iterari: quia misericordia Christi transcendit hominis culpam.

¶ 2 Præ-

9. 51. a. 4.
et. 53. a. 2.
loco cit.
in arg.
in solut.
præc.

9. 64. a. 8.
In cōm. c.
4. ad Eph.
sup illud,
Vna fides, vni-
baptesma
to. 9. refer-
tur de cō-
sec. d. 4. c.
80. Ecdē
modo.

372

4. d. 6. q.
2. ar. 1. q.
1. et 4. cōt.
tra. 59. ff.
c. 70.
c. 71. c.
10. 3. col.
4. et Eph.
4. le. 2. co.
1. fin. c.
sup. 9. 63.
ar. 5.

¶ 2 Præterea, Ioannes Baptista præcipue fuit à Christo commendatus, cum de eo dictum sit Matth. 11. Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Sed baptizati à Ioanne, iterum baptizabantur: ut habetur Act. 19. ubi dicitur, quòd Paulus baptizabat eos qui erant baptizati baptismo Ioannis. Ergo multo fortius illi qui sunt baptizati ab hæreticis vel peccatoribus, sunt rebaptizandi.

in conc. i.

Nic. can.

19.

¶ 3 Præterea, in Nicæno * concilio statutum est, Si quis confugerit ad Ecclesiam catholicam de Paulianistis & Caraphrygis, rebaptizari eos omnino debere. Videtur autem esse eadē ratio de alijs hæreticis. Ergo baptizati ab hæreticis, debent rebaptizari.

¶ 4 Præterea, Baptismus est necessarius ad salutem. Sed de quibusdam baptizatis aliquando dubitatur, an sint baptizati. Ergo videtur, quòd debeant iterum baptizari.

9. præc. a.

4.

¶ 5 Præterea, Eucharistia est perfectius sacramentum quam baptismus, ut supra dictum est *. Sed sacramentū Eucharistiæ iteratur. Ergo videtur, quòd multo magis baptismus possit iterari.

SED contra est, quod dicitur Ephes. 4. Vna fides, vnum baptisma.

RESPONDEO dicendum, quòd baptismus iterari non potest. Primo quidem, quia baptismus est quedam spiritualis regeneratio: prout scilicet aliquis moritur veteri vitæ, & incipit nouam vitam agere. Vnde dicitur Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Vnius autem non est nisi vna generatio: & idè non potest baptismus iterari, sicut nec carnalis generatio. Vnde August. dicit super illud Ioan. 3. *

tra 11. in

eu in lo.

ante me.

807. 9.

Numquid potest in ventrem matris suæ iterato introire, & renasci? Sic tu, inquit, intellige natiuitatem Spiritus, quomodo intellexit Nicodemus natiuitatem carnis: quomodo enim uterus non potest repeti, sic nec baptismus. Secundo, quia in morte Christi baptizamur, per quam morimur peccato, & resur-

resurgimus in nouitatem vitæ. Christus autem semel tantum mortuus est : & idèò bap- tismus iterari non debet: propter quod Hebr. 6. contra quosdam rebaptizari volentes dicitur, Rursus crucifigentes sibi metipsis filium Dei. vbi gl. dicit *, Vna Christi mors, vnum bap- tisma consecrauit. Tertio, quia bap- tismus imp-imit caracterem, qui est indelcibilis, & cum quadam consecratione datur. vnde sicut aliæ conse- crationes nò iterantur in Ecclesia, ita nec bap- tismus. Et hoc est quod August. † dicit in 2. contra epistolâ Parmeniani, quòd caracter militaris non repetitur, & quòd non minus hæret sacramentum Christi, quâ corporalis hæc nota: cum videamus nec apostatas ca- rere bap- tismate, quibus vtique per pœnitentiam re- deuntibus, non restituitur. Quarto, quia bap- tismus principaliter datur contra originale peccatum: & idèò sicut originale peccatum non iteratur, ita etiam nec bap- tismus iteratur: quia vt dicitur Rom. 5. Sicut per vnus delictum, in omnes homines in condemna- tionem, sic per vnus iustitiam, in omnes homines in iustificationem vita.

Ad primum ergo dicendum, quòd bap- tismus ope- rat in virtute passionis Christi, sicut supra dictum est *. Et idèò sicut peccata sequentia virtutem pas- sionis Christi non auferunt, ita etiam non auferunt bap- tismum, vt necesse sit ipsum iterari. Sed pœni- tentia superueniente tollitur peccatum, quod impe- diebat effectum bap- tismi.

Ad secundum dicendum, quòd sicut August. * dicit super illud Ioan. 1. Sed ego nesciebam eum. Ecce post Ioannem bap- tizatum est, post homicidam non est bap- tizatum: quia Ioan. dedit bap- tismum suum, homicida dedit bap- tismum Christi: quod sacramen- tum tam sanctum est, vt nec homicida ministrante polluat.

Ad tertium dicendum, quòd Pauliani & Cata- phrygæ non bap- tizabant in nomine Trinitatis. Vnde Gregor. dicit * scribens † Quirino Episcopo, Hi hæ-

gl. or. sup
illud: Re-
nouari
rursus ad
pœniten-
tiam.
li 2. c. 13.
a me 20.
7. & sup.
habetur
4. 63 a 5
& vide
eund. ep.
50 ad Bo-
nis. post
me. 20. 2.

ar. 2 hu-
ius 9.
tra 5. de.
clinando
ad si. 20. 9
in regist.
li. 9. epis.
61. paulo
a prin Re-
fertur de
cos d. 4. 6.
Hi verò.
al Qui-
dio, seu
Quirito

retici

heretici qui in Trinitatis nomine minimè baptizabant, sicut sunt Bonosiani & Cataphrygæ (qui scilicet idem sentiebant cum Paulianis) quia & illi Christum Deum non credunt; (existimantes, ipsum scilicet esse purum hominem) & isti (scilicet Cataphrygæ) Spiritum sanctum peruerso sensu esse quemdam prauum hominem, Montanum scilicet, credunt: tales cum ad sanctam Ecclesiam veniunt, baptizantur: quia baptisma non fuit, quod in errore positi in sanctæ Trinitatis nomine minimè perceperunt. Sed sicut in regulis Ecclesiasticis † dicitur, Si qui apud illos hereticos baptizati sunt, qui in sanctæ Trinitatis confessione baptizabant, & veniunt ad catholicam fidem, recipiantur vt baptizati.

*De eccle.
dog. c. 52.
som. 1. in
Aug. &
de cõf. d.
4. c. 42. &
c. 27.
† in De-
cr. lib. 2.
tit. 41. de
baptis. &
eius effe-
ctib. c. De
quibus, est
c. 2. & de
cõf. d. 4.
109. 110.
111. &
112.*

Ad quartum dicendum, quod sicut dicit Decret. Alexan. iij. † De quibus dubium est an baptizati fuerint, baptizentur his verbis præmissis, Si baptizatus es, ego non te baptizo: sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo, &c. Non enim videtur iterari quod nescitur esse factum.

Ad quintum dicendum, quod vtrumque sacramentum, scilicet baptismi & eucharistiæ, est representatiuum Dominicæ mortis & passionis: aliter tamen & aliter. Nam in baptismo commemoratur mors Christi, in quantum homo Christo commoritur, & in nouam vitam regeneratur. Sed in Sacramento eucharistiæ commemoratur mors Christi, in quantum ipse Christus passus exhibetur nobis quasi paschale conuiuium: secundum illud 1. Cor. 5: Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur. Et quia homo semel nascitur, multotiens autem cibatur: semel tantum datur baptismus, multotiens autem eucharistia.

ARTIC. X.

Vtrum ritus, quo ecclesia in baptizando utitur, sit conueniens?

373
4. d. 2. q.
1. a. 3. ad
7. & d. 6.
9. 2. ar. 1.
4. 3.

AD decimum sic proceditur. Videtur, quod non sit conueniens ritus, quo ecclesia utitur in bapti-